

Pokud je pravdou, že západní svět skomírá, jaká budou nová dogmata?

svobodny-svet.cz/pokud-je-pravdou-ze-zapadni-svet-skomira-jaka-budou-nova-dogmata

5. října 2022



*Podle jedné výkladové verze se má západní civilizace tendenci bortit protože ji destruuji temné síly amerického gansterismu, stav, který se od Trumpova vládnutí pojmenovává „**deep state**“, na druhé straně Evropan těžko uvěří, že na přihlouplých kašparech v evropskounijních centrákách je něco deep. Nebo v Čechách, co je deep na Černochové, Adamové a Rakušanovi. Možná dává smysl Bystroňův optimismus v projevu na už druhém úžasném mítinku na Václaváku: „Demonstrace v celé Evropě jsou jen začátkem, úspěšná cesta do parlamentů, švédští demokraté, Meloni, Orbán vyhrál už po čtvrté...“ V sekci „Velká setkání“ ve Figaru dnes ráno publikovali zajímavý pohled na naši dobu od profesora středověkých dějin islámského světa na pařížské univerzitě Gabriela Martinez-Grose, profesor se ve světle historie snaží dovodit, co čeká naši civilizaci. Mainstreamový čtenář Anonym profesorovy úvahy nazval: „Sociologická pseudostudie z bazaru, salonní défaitismus, ukrajinsko-ruská válka dá nový smysl a váhu naší civilizaci“.*

Anonym se domnívá, že Západ Rusko rozdrťí, zmocní se tam všeho a ruskou podcivilizaci obohatí svými idejemi. Zjednodušený názor oproti pregnantní a elegantní profesorově analýze. Kdysi ve velmi podobném schematu popsal Ašokovu říši český indolog Filipský.

Ve svém díle brilantně popisujete odyseu impérií, pokud je pravdou, že západní svět skomírá, jaká budou nová dogmata?

Ve formování impérií jsou patrná tři stádia: Bojovné (např. v Číně 480-240 př.n.l., řecká města a Alexandr v období 480-300 př.n.l., římská republika od konfrontace s Kartágem až do roku 30 př.n.l., arabské kmeny v letech 634-820), toto období se vyznačuje bojovností a má lidový charakter, popř. i demokratický, lid bojuje a naopak prosadí svá politická rozhodnutí. Pak přijde období unifikace civilizovaného světa v známých horizontech (Čína, Středozeří..), triumfující lid je postupně vládnoucími odzbrojen a podroben, stejně jako lid na dobytých území produkuje a platí daně, což zajistí pohyb kapitálu a ekonomický pokrok. Poddaní jsou odzbrojeni, násilí je monopolizováno policií a armádou a časem přejde do rukou barbarů přicházejících odjinud, kteří se postupně zmocní politické moci. Epoque tyranie a prosperity. Centrálními hodnotami jsou mír, imperiální universalismus a daně. V třetím období se zborší mechanismus impéria do té míry, jak impérium uspělo: vymýcení násilí a klanové a kmenové solidarity, z poddaných se stávají totálně poddaní, nejsou schopni se bránit ani si navzájem pomáhat. Strach a pohrdání násilím jsou nahrazeny finančními prostředky jako jedinými nástroji jednání. Všechna impéria umírají na finanční krize, které plynou z totální závislosti poddaných, nedostatku odvahy a solidarity.

Universální náboženství mají stejné ideály jako impéria, mír a universalismus, ale promění politickou impotenci impéria v impotenci ontologickou, v meditaci nad lidskou slabostí. „Ticho těch nekonečných prostor mě děsí“, napsal Pascal. Ticho universa se spojuje s božím tichem, člověk nemá ani odpověď ani možnost akce.

Náboženství má oproti impériu přednost v tom, že klade otázky, na které nedokáže odpovědět, v rozporu s Marxovým tvrzením, že lidstvo se zabývá pouze takovými problémy, které dokáže řešit. Náboženství staví do popředí problémy „zla“ nebo „násilí“, které jsou neřešitelné, a proto věčné jako náboženství, které s nimi bojuje. Na rozdíl od impéria, náboženství po selhání nezemře, ta jsou zahrnuta v jeho definici. Existují dogmata náboženství, které je spojeno s koncem západního impéria, tato dogmata by mohla splynout s mírem a universalismem starých impérií a náboženství: antirasismus, který je universální, ale od šedesátých let dospěl k politickému projektu (antirasismus bude vždy existovat protože bude vždy existovat rasismus). Podobně je ekologie v dnešní podobě též silně zpolitizovaným projektem.

Je možné definitivně nahradit stará náboženství? Lze si představit, že příští chrámy budou oddány ekologii, antikoloniální ideologii nebo ideologiím třetího světa?

Není to pravděpodobné, nová dogmata si půjčují to podstatné z existujících náboženství: téma míru a universalismu. K tomu je třeba připočítat pohrdání politikou, názorem většiny a demokracií. Ani impéria, ani náboženství nejsou demokratické protože nevěří ve schopnost člověka řídit svůj osud. Je možné, že nová dogmata se budou formovat ve společenstvích nových kostelů a klášterů. Vyzvedávání menšin nebo mladých, kteří jsou a vždy budou menšinou ve stárnoucím světě – v očích těchto menšin je politická moc v rukách opovrženíhodné většiny. Je možná i fuze starých náboženství s novými dogmaty. Křesťanství a buddhismus jsou k tomu vhodné, protože z principu pohrdají politikou a jen malá část jejich mise je přisouzena tomuto světu. Na druhé straně islám nebo hinduismus jsou silně spřaženy s politikou, se všemi peripetiemi moci a historie.

Ukazujete, že impérium přirozeně ví o demilitarizaci společnosti, neválcí a soustředí se na odzbrojení, zdanění a exploataci svých zdrojů. Proč je tento proces tak

nevyhnutelný? Domníváte, že Západ, chápaný v širším smyslu slova, touto situací prochází? Jak spojíte tuto analýzu s válkou na Ukrajině?

Zablokování impéria je skutečně nevyhnutelné, je to důsledek jeho úspěchu. Impérium si klade za cíl zredukovat své poddané na individuální prach a zničit všechny solidární struktury – klany, kmeny, města i rodiny. Je to cena zaplacená prosperitě – daň lze uvalit pouze na odzbrojeného a izolovaného člověka, napsal Ibn Chaldún, i za otevření nových prostorů. Aby se jednotlivec mohl volně pohybovat a usazovat v impériu, je nezbytné zrušit odpor těch, kteří by si jeho přítomnost v komunitě nepřáli. Dnešní imigrační problém má paralelu ve velkých metropolích římské říše, kde velká část populace pocházela z jiných částí říše. Tito přistěhovalci hráli hlavní roli v šíření křesťanství. To je důvod, proč náboženství přirozeně následuje impérium.

Moderní Západ nikdy nebyl impériem podobným Číně nebo Římu, byly to bojující státy-národy, které akumulovaly bohatství a generovaly růst. Válčící státy válčí, ale zůstávají šetrné, impérium přináší prosperitu, ale bere svobodu. Nelze mít oboje. Dík v historii nevídané průmyslové revoluci v posledních 250 letech, dosáhly moderní státy velké prosperity. Dnes, kdy se zpomalila průmyslová revoluce a došlo ke stárnutí populace, se dostávají národní státy do rozporu s novými dogmaty impéria. Globalismus a populismus jsou názvy této konfrontace nové náboženské morálky impéria s odporem národních států.

Válku na Ukrajině charakterizuje tento odpor. Rusko není impériem, jak je zde popsáno, ale stát-národ. Impérium to jsme my, Západ: vesměs odzbrojeni, pacifikováni, ale plní morálních odsudků. A také podporující vojáky jinde ve válce, kterou sami nejsme schopni vést, využíváme poslední zbraně impéria, tj. ekonomické a finanční.

Vojáky jsou zde Ukrajinci nebo Kurdové, nepovažují se za pomocníka impéria, v jejich očích je národní věc posvátná. Hrají tuto roli pro ty, kteří kolektivně vládnou západnímu impériu ve Washingtonu,

Londýně, Paříži nebo v Berlíně. Ban Chao, čínský generál z prvního století řekl, že s barbary musí bojovat barbaři, což znamenalo, že Číňané nejsou schopni bojovat ve stepích.

Patříte k nejlepším znalcům islámu, do jaké míry je islám, který dnes známe, pokračováním politického impéria?

Známe období válčících států: střety arabských kmenů, které se v letech 634-820 vyčerpaly a kmeny se sklonily před autoritou impéria, které se vyznačovalo tvrdým zdaněním, otevřeným teritoriem a prosperující tyranii. Ovšem sunnitská větev nenásleduje impérium, je s ním paralelní, v apogeu impéria se s ním dostává do střetu. A za tímto účelem si uchovává a vyzdvihuje památku válčících států, to znamená dobývání a džihadu. Sunnismus se však zrodil ve stejném urbanizovaném světě jako křesťanství, jeho ulemové se stavěli proti císařské autoritě stejně jako byzantští mniši, ale uchovávají si vzpomínku na původní časy džihadu, zatímco křesťanští mniši časy dobývání zapomněli. V islámu panuje pokušení obnovit tyto zašlé časy, džihadisté jsou silně ukotveni v některých menšinách jako jsou Paštunové a Fulani.

Jak skončí západní impérium, jehož konec naznačujete?

Západní hegemonie ustavená v 19. století od roku 1980 všude po světě koroduje. Čína se kolem roku 2030 stane první světovou velmocí, na druhé místo aspiruje Indie. Islám se Západu zbavil válkou, zažili jsme neúspěch Američanů v Iráku, v Afghánistánu a jinde v islámském světě. Západ se navzdory své technice stává nevýznamným, navíc Západ bojuje se svými špatnými myšlenkami a riskuje, že zkaží mládež a ženy. V asijském a islámském světě vznikají konflikty a jiná rovnováha, kdy je Západ poprvé za 200 let vytěsněn na okraj.

| LIBOR ČÍHAL

■ ■ ■ ■ ■ (2 votes, average: 5,00 out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

